

Міністерство освіти і науки України
ВСП «Сарненський педагогічний фаховий коледж
Рівненського державного гуманітарного університету»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії,
керівник ВСП «Сарненський
педагогічний фаховий коледж РДГУ»
Петро ГОРКУНЕНКО
(протокол №4 від 27.03.2025 року)

ПРОГРАМА
вступного випробування (індивідуальна усна співбесіда) з української мови
для вступу на навчання за освітньо-професійним ступенем
фахового молодшого бакалавра
на основі базової загальної середньої освіти

Розглянуто та схвалено на засіданні
циклової комісії викладачів
філологічних дисциплін
(протокол №8 від 25.03.2025 року)

Сарни-2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мова належить до найважливіших ознак людини. Вона є засобом і матеріалом формування й становлення особистості людини, її інтелекту, волі, почуттів та формою буття. Мова – це безперервний процес пізнання світу, його освоєння людиною. Вона є засобом спілкування між людьми, передачі власного досвіду іншим і збагачення досвідом інших.

Українська мова є державною мовою України. Це передбачає її пріоритетне використання в усіх сферах суспільного життя. Оволодіння українською мовою сприяє залученню до надбань культури українського народу, виробляє почуття впевненості у власних силах, допомагає свідомо мотивувати вибір майбутньої професії. Досконале володіння державною мовою – важлива умова формування особистості майбутнього фахівця, становлення його високодуховного, національно зорієнтованого світогляду як запоруки професійної кар'єри, передумови формування фахової компетенції. Найважливішим завданням освіти в Україні на сучасному етапі є прилучення молоді до національної культури на основі рідної мови.

Програму підготовки до вступної співбесіди для абітурієнтів ВСП «Сарненський педагогічний фаховий коледж РДГУ» розроблено з урахуванням чинних програм з української мови для 5-9 класів (наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804).

Метою проведення вступної співбесіди є визначення рівня володіння абітурієнтами орфоепічними, орфографічними, морфологічними, лексичними, пунктуаційними, стилістичними нормами сучасної української літературної мови.

Учасники вступних випробувань повинні знати та вміти:

- правильно писати слова з вивченими орфограмами;
 - знаходити й виправляти орфографічні помилки;
 - визначати в словах усі види приголосних звуків;
 - визначати звукове значення букв у слові;
 - визначати спосіб творення слів;
 - знати лексикологію української мови: розрізняти синоніми, омоніми, антоніми, пароніми, однозначні та багатозначні слова, пряме й переносне значення слів;
 - розуміти і пояснювати образне значення фразеологізмів;
 - застосовувати морфологічні норми української мови;
 - вміти ставити розділові знаки за допомогою вивчених правил у простих та складних реченнях;
 - дотримуватися норм мовленнєвого етикету
- Вступна співбесіда проводиться усно.

МАТЕРІАЛИ ПРОГРАМИ РОЗПОДІЛЕНО ЗА ТАКИМИ РОЗДІЛАМИ:

1. Фонетика і графіка. Орфоепія і орфографія Правила вживання апострофа, м'якого знака. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Велика літера та лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження.

2. Будова слова, словотвір і орфографія Вимова і написання префіксів з- (зі-), с-, роз-, без-, пре-, при-, -прі. Змінювання і творення слів. Основні способи словотворення в українській мові. Зміни приголосних при творенні слів. Правопис складних і складноскорочених слів.

3. Морфологія й орфографія Правопис відмінкових закінчень іменників. Правопис найуживаніших суфіксів. Велика буква у власних назвах. Правопис відмінкових закінчень і найуживаніших суфіксів прикметників. Написання складних прикметників. Правопис числівників, займенників, дієслів, прислівників, прийменників, дієприкметників, дієприслівників, часток і вигуків.

4. Синтаксис і пунктуація

Просте речення. Види речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Окличні речення. Члени речення (підмет і присудок; присудок простий і складений; додаток, означення, обставина). Розділові знаки в кінці речення. Тире між

підметом і присудком. Розділові знаки при прикладках і порівняльних зворотах. Повні і неповні речення. Тире в неповних реченнях. Однорідні члени речення. Узагальнювальне слово при однорідних членах речення. Розділові знаки при однорідних членах речення. Звертання і вставні слова (словосполучення, речення). Розділові знаки при них. Відокремлені другорядні члени речення (в тому числі уточнювальні). Розділові знаки при відокремлених членах речення.

Складне речення, його типи. Складносурядне сполучникове речення. Складнопідрядне речення з сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень. Розділові знаки в складносурядному і складнопідрядному реченнях. Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні. Пряма й непряма мова. Цитата. Діалог. Розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ

1. Скільки букв налічує український алфавіт?
2. Скільки голосних звуків в українській мові? Назвіть їх.
3. Якими можуть бути приголосні звуки? Назвіть декілька приголосних.
4. Які букви в транскрипції позначають два звуки? Наведіть приклади.
5. Правила переносу слів.
6. Складні випадки правопису слів з м'яким знаком.
7. Складні випадки правопису слів з апострофом.
8. Складні випадки правопису слів з великої букви.
9. Складні випадки правопису слів з ненаголошеними голосними.
10. Складні випадки правопису слів з подвоєнням і подовженням.
11. Складні випадки правопису слів із спрощенням у групах приголосних.
12. Складні випадки правопису слів із чергуванням голосних, приголосних звуків.
13. Складні випадки правопису слів іншомовного походження.
14. Що вивчає лексикологія?
15. Яке значення, крім прямого, може мати слово?
16. Що таке синоніми? Наведіть приклад.
17. Що таке антоніми? Наведіть приклад.
18. Наведіть приклади фразеологізмів.
19. Які слова називаються власними назвами? Навести приклад.
20. Які способи творення слів ви знаєте? Наведіть приклади.
21. Які частини слова, крім кореня, вам відомі?
22. Які групи частин мови ви знаєте?
23. Назвіть самостійні частини мови.
24. Назвіть службові частини мови.
25. Яка з частин мови не належить ні до самостійних, ні до службових? Чому?
26. Яка частина мови називається іменником?
27. Які ви знаєте відмінки іменників? Назвіть до них питання.
28. Як пишуться складні іменники зі сполучними голосними: *земле\мір, нафто\газ, водо\провід*? Наведіть свої приклади.
29. Поставте у кличному відмінку слова: *мрія, перемога, пісня, Катерина Михайлівна*.
30. Чи змінюються іменники за числами? Наведіть приклад.
31. Як називається частина мови, що означає ознаку предмета? Приклад.
32. Назвіть декілька займенників. Чи змінюються вони за відмінками?
33. Яка синтаксична роль дієслова в реченні? Наведіть приклад речення.
34. Прислівник – це змінна частина мови?
35. Як пишеться не з дієсловами і дієприслівниками? Наведіть приклади.
36. Чи можуть іменники: *діти, гроші, фінанси, солодоші* вживатися в однині?
37. Наведіть приклади іменників середнього роду. Визначте в них закінчення.
38. Провідмінійте числівник *сто*. Які особливості його відмінювання?

39. Як правильно сказати *самий відомий* або *найвідоміший*?
40. Які розділові знаки ставляться при дієприкметниковому і дієприслівниковому зворотах? Наведіть приклад.
41. Які бувають речення?
42. Які головні члени речення вам відомі?
43. Які ви знаєте другорядні члени речення?
44. Що таке однорідні члени речення? Які розділові знаки ставляться при них?
45. Як на письмі виділяються звертання і вставні слова?
46. Чим просте речення відрізняється від складного?
47. Які розділові знаки ставляться в складносурядному і складнопідрядному реченнях?
48. Які розділові знаки ставляться в безсполучниковому складному речення?
49. Які розділові знаки ставляться при прямій мові?
50. Які розділові знаки ставляться при діалозі?

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Авраменко О. Українська мова: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. К.: Грамота, 2017.
2. Глазова О.П. Українська мова. 5 кл.: підруч. для закладів загальної середньої освіти. Вид. 2-ге, доопр. К.: Видавничий дім «Освіта», 2018.
3. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ: Генеза, 2016.
4. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: підруч. для 7-го кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ: Генеза, 2015.
5. Заболотний О., Заболотний В. Українська мова: підруч. для 6-го кл. закл. загальн. серед. освіти. 2-ге вид., переробл. Київ: Генеза, 2020.
6. Орфографічний словник української мови: близько 35000 слів / А.А.Бурячок. 3. вид. К.: Наукова думка, 2000.
7. Словник фразеологізмів та сталих виразів сучасної української мови. 5–11 класи / Олександра Богданова, Марина Коновалова. К.: Основа, 2019.
8. Терещенко В.М. Навчально-практичний посібник: Методика реалізації Українського правопису в новій редакції у закладах загальної середньої освіти. Х.: Соняшник, 2019. 256 с.
9. Тлумачний словник-мінімум української мови: близько 7500 слів / уклад. Л.О.Вашенко, О.М.Єфімов. – 3. вид., виправ. і доп. К.: Довіра, 2001.
10. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі: І ч. / Олександр Авраменко, Марія Блажко. Київ: Грамота, 2021.
11. Хворостяний І. Українська мова: лайфхаки. Х.: Ранок, 2018. 288 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ ПІД ЧАС СПІВБЕСІДИ

1. 10-12 балів: вступник безпомилково відповів на всі питання; повно розкрив зміст матеріалу, передбаченого заданими питаннями; виклав свої знання грамотною мовою в певній логічній послідовності; показав вміння ілюструвати теоретичні положення конкретними прикладами; відповідав самостійно без навідних питань викладача.

Можливі одна-дві неточності при висвітленні другорядних питань або в судженнях, які абітурієнт легко виправив після зауваження викладача.

2. 7-9 балів: абітурієнт дає відповідь, що задовольняє ті самі вимоги, що й на 10-12 балів, але допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауваження викладача, та поодинокі недоліки в послідовності викладання матеріалу і мовленнєвому оформленні.

3. 4-6 балів: вступник виявляє знання й розуміння основних положень конкретної теми, але викладає матеріал не досить повно і допускає помилки у формулюванні правил, не вміє глибоко і переконливо обґрунтувати свої помилки і відчуває труднощі під час добору прикладів, викладає матеріал непослідовно і допускає помилки у мовленнєвому оформленні відповіді.

4. 1-3 бали: абітурієнт виявляє незнання або нерозуміння навчального матеріалу; не відповідає на більшу половину питань; допускає помилки у визначенні понять, висвітленні теоретичних положень, які не виправляє при зауваженні викладача; вступник не володіє науковою термінологією.

Рівні навчальних досягнень вступників	Бали	Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	100	1	Вступник виявив незнання або нерозуміння навчального матеріалу
	100	2	Вступник не відповів на більшу частину запитань
	100	3	Вступник не володіє мовознавчою термінологією. Допущені помилки у визначенні понять, висвітленні основних положень, які не виправлені після зауваження викладача
I. Середній	120	4	Вступник не впорався з питаннями, показав недостатню сформованість лінгвістичних умінь та навичок.
	130	5	Вступник допускає помилки у визначенні понять, використанні наукової термінології, які виправлені після кількох навідних питань
	140	6	Вступник недостатньо повно розкриває зміст питань, але показує їхнє загальне розуміння.
II. Достатній	150	7	Вступник у викладі матеріалу допускає невеликі прогалини, які виправляє після навідних питань викладача
	160	8	Вступник допускає один-два недоліки при висвітленні основного змісту питань, які усунені після зауваження викладача
	170	9	Вступник допускає помилку або більше двох недоліків при висвітленні додаткових питань, які легко виправлені після зауваження викладача
III. Високий	180	10	Знання, вміння й навички вступника повністю відповідають вимогам програми, зокрема вступник у повному обсязі дає відповіді на питання, але допускає мінімальні неточності у визначенні мовних понять.
	190	11	Знання, вміння й навички вступника повністю відповідають вимогам програми, зокрема вступник безпомилково відповідає на усі визначені та додаткові питання, з легкістю демонструє теоретичні знання на практиці
	200	12	Знання, вміння й навички вступника повністю відповідають вимогам програми, зокрема вступник бездоганно відповідає на

		основні та додаткові питання, з легкістю демонструє теоретичні знання на практиці, додаючи до відповіді коментарі, використання яких потребує глибокого вивчення матеріалу з використанням додаткової наукової літератури
--	--	---

Індивідуальна усна співбесіда з української мови складається із **5 завдань різного рівня складності**.

Завдання 1 вимагає чіткої та лаконічної відповіді на запитання.

Максимальний бал – 10.

10 Відповідь на питання лаконічна, вичерпна, відповідає нормам СУЛМ

5 Відповідь не повна, у ній є фактичні помилки.

0 Відповідь не правильна або її немає

Завдання 2, 3, 4 вимагають практичного застосування знання української мови, пояснення певних мовленнєвих випадків.

Максимальний бал за кожне таке завдання – 20

20 Відповідь на питання лаконічна, вичерпна, відповідає нормам СУЛМ.

Практичне завдання виконано.

10 Відповідь частково правильна, проте є фактичні помилки у теоретичній чи практичній частині.

5 Відповідь не повна, у ній є фактичні помилки.

0 Відповідь не правильна або її немає

Завдання 5 вимагає повного практичного застосування знання української мови, розуміння мовних явищ.

Максимальний бал – 30.

30 Відповідь на практичне завдання лаконічна, вичерпна, відповідає нормам СУЛМ.

20 Відповідь частково правильна, проте є фактичні помилки у практичній частині.

10 Відповідь не повна, у ній є фактичні помилки.

0 Відповідь не правильна або її немає

**ЗРАЗОК ЗАВДАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

1. Скільки букв налічує український алфавіт? (10 б.)
2. Поясніть вживання великої букви *Національний палац культури «Україна», кінотеатр імені Тараса Шевченка.* (20 б.)
3. Назвіть самостійні частини мови. (20 б.)
4. Поясніть вживання позначеного цифрою розділового знака в реченні. (20 б.)
Можливо, (1) варто забути минулі образи.
5. Визначити члени речення, назвати частини мови у реченні. (30 б.)
Яскраве світло вдалині поступово почало згасати.

Для формування варіантів співбесіди

**БАНК ПИТАНЬ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

1. Скільки букв налічує український алфавіт?
2. Скільки голосних звуків в українській мові? Назвіть їх.
3. Якими можуть бути приголосні звуки? Назвіть декілька приголосних.
4. Які букви в транскрипції позначають два звуки? Наведіть приклади.
5. Що таке звук і буква? Яка між ними різниця?
6. Що таке голосний звук? Скільки голосних в нашій мові? Скількома буквами їх позначають?
7. Що таке приголосний звук? Які є приголосні звуки?
8. Як творяться дзвінки звуки? Чи є дзвінки звуки у слові **мак** (дим, дзвін)?
9. Як творяться глухі звуки? Які глухі звуки є у слові **тінюк** (краса, пляж)?
10. Які чергування відбуваються у словах **ніч – ночі** (піч – печі, річ – речі. кінь – коня, день – дня)?
11. Які чергування відбуваються у словах **нога – нозі** (рука – руці, птах – пташка)?
12. Скільки складів у слові **око** (праска, підійти, дзвінок)? Як визначають кількість складів у слові?
13. Що таке наголос? Як правильно наголосити слово **подруга** (випадок, сантиметр, дочка, спина, новий, вірши)?
14. Назвати звуки у словах **ягода** (Україна, щирий, ллють, м'ята).
15. Чи відбувається спрощення у словах **проїзний** (корисний, шістнадцять, студентський, тижневий).
16. Яке уподібнення звуків відбувається у словах **вогко** (нігті, вокзал, молотьба, просьба).
17. Які є слова з літерою Ґ?
18. Що таке синоніми? Наведіть приклад. Дібрати синонім до слова **добрий** (мужній, дружній).
19. Що таке антоніми? Наведіть приклад. Дібрати антонім до слова **темний** (мир, добро, хоробрий, сміливий, йти)
20. Наведіть приклади фразеологізмів. Пояснити значення фразеологізмів: **бити байдики** (піймати на гарячому, накивати п'ятами, голці ніде впасти, вивести на чисту воду, брати близько до серця).

1. Поясніть вживання великої букви **Національний палац культури «Україна», кінотеатр імені Тараса Шевченка.**

2. Обґрунтуйте написання слів без апострофа **святковий, медвяний, рутвяний.**

3. Обґрунтуйте написання слів з апострофом **дев'ятсот, подвір'я, з'їзд, комп'ютер.**

4. Виділіть префікси у словах **примружитись, прадавній, прехороший, прізвище.**

Поясніть правопис.

5. Виділіть префікси у словах **безпека, безшовний, розцвітати, зшити, спекти.**
Поясніть правопис.

6. Пояснити написання слова **прегарний** (святковий, під'їзд, ллється, паризький, День учителя, півострів, жовто-синій, вгору (як?), Івано-Франківськ, Київська гімназія, Батьківщина, б́атьківщина)

7. Пояснити написання слова «кобзар» у реченнях :

Сидів кобзар співаючи. Т.Шевченко – український Кобзар.

На столі лежав «Кобзар» Т.Шевченка.

8. Коли пишеться велика літера?

9. Коли пишеться апостроф? М'який знак?

10. Які є слова – винятки? (велика літера, апостроф, м'який знак, спрощення)

11. Які способи творення слів ви знаєте? Наведіть приклади.

12. Які частини слова, крім кореня, вам відомі?
13. Чому слова **малий, невеликий** не є спорідненими? Доберіть до кожного з них спільнокореневі, визначте корінь.
14. Чому не є спільнокореневими слова **літак, літо**? Доведіть, доберіть до кожного з них спільнокореневі, визначте корінь.
15. Що таке спільнокореневі слова? Дібрати спільнокореневі слова до слова **ліс** (*день, вітер, лист, мороз*).
16. За допомогою якого префікса чи суфікса утворилося слово **задрімати** (*підбігти, зробити, хлопчик, ходіння, людяність, пролісок, затинок, прибережний*)
17. Що таке неологізми? Назвати кілька з них (або пояснити значення: *гаджет, лайфхак, лепбук, булінг, селфі, квест, фейк, флешмоб, спам, кіборг*)
18. Що таке багатозначні слова? Чи є слово **золотий** (*багатий, корінь*) багатозначним? Чому?
19. Кого із основоположників нашої мови, сучасних мовознавців знаєте?
20. Що таке діалектизм? Назвіть декілька діалектизмів вашої місцевості?

1. Назвіть самостійні частини мови.
2. Назвіть службові частини мови.
3. Яка з частин мови не належить ні до самостійних, ні до службових? Чому?
4. Яка частина мови називається іменником?
5. Які ви знаєте відмінки іменників? Назвіть до них питання.
6. Поставте у кличному відмінку слова: **мрія, перемога, пісня, Катерина Михайлівна**.
7. Чи можуть іменники **діти, гроші, фінанси, солодоці** вживатися в однині?
8. Утворити кілька форм слова **життя** (*казка, стежка*).
9. Провідміняти слово **бджола** (*край, дощ, ім'я, скромний, темна, чесне*)
10. Визначити рід (якщо є), число, відмінок у словах: **світла** (*зоря*) (*зелений сад, гарне дитя, веселі канікули*)
11. Який рід мають іменники: **поні** (*шимпанзе, кафе, кіно, Токіо, Баку, вчч*)
12. Утворити ступені порівняння прикметників: **широкий** (*довгий, високий, близький, малий*).
13. Встановити рід числівника у словосполученні: одного товариша(однією миттю, одним життям, два заняття, дві лекції)
14. Провідмінняйте числівник **сто**. Які особливості його відмінювання?
15. Провідміняти займенники: **я, ми, ви, вони, себе**.
16. Назвіть декілька займенників. Чи змінюються вони за відмінками?
17. Яка синтаксична роль дієслова в реченні? Наведіть приклад речення.
18. Як пишеться **не** з дієсловами і дієприслівниками? Наведіть приклади.
19. Визначити вид дієслів: **вивчу** (*чекатимуть, бояться, розкажеш, здобуваємо*).
20. Визначити час дієслів: **любитимуть** (*буду поспішати, ростеш, йде, почорніло*).

Поясніть вживання позначеного цифрою розділового знака в реченні.

1. Можливо, (1) варто забути минулі образи.
2. Стара черемха заздро поглядала на першу вишню, (1) визрілу несміло.
3. Снігопади припинилися, (1) і над селом розпогодилося.
4. Глянь за вікно: (1) який чарівний вечір запалює над озером свічки.
5. Перед весною зачудовано стоять дерева, (1) затиш вечір, (2) спиналася хмарина.
6. Книга – (1) це змога погостити з людиною через тисячоліття.
7. Місто не знало спочинку ні вдень ні вночі, (1) а гуркотіло, (2) гомоніло, (3) кипіло.
8. Лози, (1) кручі, (2) висип, (3) ліс – (4) усе блищить і сяє на сонці.
9. Там, (1) замість житечка, (2) у тепле літечко терен зацвів.
10. Дозволь мені, (1) мій вечоровий світе, (2) упасти зерням в рідній бороні.
11. Цвіте липа так буйно й розкішно, (1) що все місто плаває в задумливому мареві.

12. Усю зиму підіймалися води Дніпра, (1) заливаючи плавні, (2) озера.
13. Щастя, (1) радість, (2) доброта придуть до кожної оселі.
14. Моя Вітчизно дорога, яка в тобі горить снага!
15. Кажуть, що у сні дитя росте.
16. Подивилась ясно – заспівали скрипки.
17. Знаю я: майбутнє буде мирним.
18. «Бджілко, стережися!» – крикнула зозуля.
19. Мати питала: «Про що думаєш, сину?».
20. «Земля, – говорить Тимофій, – найкраще пахне восени».

Визначити члени речення, назвати частини мови у реченні.

1. Яскраве світло вдалині поступово почало згасати.
2. Червоне сонце закотилося в імлу й пірнуло за обрій.
3. Нехай добро завертає в кожен дім і сіє своє золоте зерно.
4. Визволені не можуть забути своїх визволителів.
5. Хвилиною зеленою здійснюється навесні Батиєва гора.
6. Багряне сонце сутінню лісною у просвіт хмар показує кіно.
7. Там будуть горіти до ранку в туманних дзеркалах троянди.
8. За тобою завше будуть мандрувати очі материнські і білява хата.
9. В далині хиталися дерева і синів задуманий прибій.
10. На небі вже почала займатися рожсєва зоря.
11. Чумацький Шлях освічує дорогу від Криму до Києва.
12. Десятки шкіл розпочали навчальний рік у нових приміщеннях.
13. Осінь на околиці рве пожовкле листя.
14. Коло бабусиної хати ростуть вишині.
15. Вишині, сливи, черешні – все зацвіло навесні.
16. Столи, накриті рушниками, вигравали на сонці.
17. Журавлі, дощами вмиті, відлітають у тривожний шлях.
18. Батько, кинувши гострий погляд, спинився.
19. Заплющивши очі, він піддався сумові.
20. Село, зачароване зоряним небом, хороше синіє.